

EXPUNERE DE MOTIVE

Proiect legislativ pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

În ultimele decenii, societatea românească a traversat multiple transformări, iar aceste schimbări au avut un impact semnificativ asupra celor mai vulnerabili membri ai săi - copiii. În ciuda progreselor înregistrate pe plan economic și social, multe dintre drepturile copiilor continuă să fie insuficient garantate, iar accesul acestora la educație de calitate, la sănătate și la protecție socială rămâne limitat, în special în cazul celor din medii defavorizate.

Inechitatea apare în viața copiilor români încă de la naștere. România continuă să dețină o poziție nedorită în topul țărilor europene cu cele mai ridicate niveluri ale mortalității infantile, cu o rată de 5,7 la mie (în 2022) peste media Uniunii Europene de acum 20 de ani.¹ Peste 1,5 milioane de copii din România aflați în risc de sărăcie sau excluziune socială² și afectați de analfabetism funcțional³, iar 2 din 10 copii din mediul rural spun că familia le asigură doar uneori sau nu le asigură niciodată suficientă mâncare.⁴ De asemenea, 537.000 de copii au avut, în 2023, cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate, nevoile lor de consiliere psihologică dovedindu-se a fi cronice fără însă ca serviciile socială să le poată acoperi.⁵ Aproape jumătate din mamele minore sub 15 ani din Europa trăiesc în România (⁶, iar fenomenul de violență în școli și comunitate afectează fiecare al doilea copil. Dintre copiii victime ale abuzului fizic, sexual, ale neglijării și exploatării, aproximativ 17.000 ajung în atenția autorităților⁷, ceea ce reprezintă doar câteva procente din fenomenul real al abuzului. Rata natalității înregistrează an de an valori tot mai mici, în 2022 fiind înregistrate doar 171.000 de nașteri, mai puțin decât acum 150 de ani. Expresie a acestor dificultăți, copiii noștri, în proporție de 55%, au declarat că își doresc să părăsească țara noastră, din cauza nemulțumirii față de calitatea sistemului educațional și condițiile de viață din România⁸.

¹ EUROSTAT, 2024.

² EUROSTAT, 2023; OECD, 2023, "PISA 2022 – Volume 1 The state of learning and equity in education".

³ PISA 2022 – Volume 1 The state of learning and equity in education.

⁴ World Vision, 2022. Bunăstarea copilului din mediul rural din România.

⁵ Organizația Salvați Copiii, 2023, Evaluarea situației copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate.

⁶ Institutul Național de Statistică (INS), baza de date TEMPO ONLINE, 2023.

⁷ ANPDCA, 2023. Statistică abuz asupra copilului decembrie 2022. <https://copii.gov.ro/1/date-statistice-copii-si-adoptii/>

⁸ Organizația Salvați Copiii, 2023, Cunoașterea, importanța și respectarea drepturilor copilului în România.

În contextul în care ne apropiem de marcarea a 55 de ani de la istorica declarare a anului 1979 ca An Internațional al Copilului de către Adunarea Generală a ONU, care a condus la elaborarea Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată de țara noastră prin Legea nr. 18 din 28 septembrie 1990, prezentul proiect legislativ, dezvoltat ca urmare a dialogului constructiv cu organizația Salvați Copiii România, reprezintă nu doar o oportunitate de a reitera angajamentul societății noastre față de bunăstarea copiilor, ci și un moment de reflecție profundă asupra provocărilor majore enunțate mai sus și a soluțiilor pe care împreună, ca stat, națiune și societate, le putem pune în aplicare.

Prin instituirea anului 2025 ca „An Național al Copilului”, acest proiect de lege își propune să evidențieze, atât pentru public cât și pentru autoritățile competente, necesitatea consolidării măsurilor de sprijin pentru copii și de promovare a drepturilor acestora. Asigurarea unui cadru național favorabil pentru dezvoltarea lor armonioasă reprezintă concretizarea principiului fundamental al interesului superior al copilului. Acest principiu este definit în Constituția României, la articolul 49 alineatul (1), prin una dintre cele mai puternice și inechivoce formulări constituționale din dreptul modern: „Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.” Astfel, se urmărește stimularea unei abordări integrate și coordonate la nivelul întregii societăți, pentru a răspunde eficient nevoilor complexe ale copiilor. Anul 2025 are potențialul de a marca instituirea acestui **regim special** de protecție și asistență pentru copii și drepturile lor.

Proiectul de lege prevede o serie de direcții de acțiune, printre care organizarea de manifestări dedicate dezvoltării sociale, educaționale, culturale și civice ale copiilor, alocarea de fonduri specifice pentru susținerea acestor inițiative și prioritizarea investițiilor în infrastructura destinată copiilor. Aceste direcții de acțiune sunt concepute pentru a crea o bază solidă pentru implementarea unor proiecte sustenabile care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții copiilor și la promovarea egalității de șanse pentru toți.

Implementarea acestui proiect de lege este așteptată să aducă o serie de beneficii tangibile, printre care enumerăm:

- Prioritizarea alocărilor bugetare pentru infrastructura educațională, de sănătate și asistență socială.
- Implementarea programelor educaționale inovative prevăzute de lege, pentru dezvoltarea personală și intelectuală a copiilor afectați de sărăcie și analfabetism funcțional.

- Îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor de sănătate destinate copiilor, inclusiv cele de sănătate mintală și suport psihologic, în special pentru cei cu părinți plecați la muncă în străinătate.
- Dezvoltarea serviciilor sociale în comunitățile vulnerabile socio-economic în vederea asigurării respectării drepturilor copilului la standardele legale.
- Creșterea gradului de conștientizare la nivel societal și instituțional cu privire la drepturile copilului și necesitatea protejării acestora.
- Reducerea disparităților regionale în ceea ce privește accesul la servicii de calitate pentru copii, prin dezvoltarea de programe și proiecte specifice fiecărei zone.
- Stimularea parteneriatelor între stat, sectorul privat și organizațiile neguvernamentale pentru dezvoltarea de proiecte și programe sustenabile destinate copiilor.

„Anul Național al Copilului” va reprezenta, în 2025 și în anii care vor urma, un pas strategic în direcția amplificării eforturilor naționale de protecție și promovare a drepturilor copilului. Proiectul de lege vor contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale copiilor din România, fundamentând astfel o societate mai justă, mai incluzivă, unde drepturile și bunăstarea fiecărui copil sunt recunoscute și apărate în conformitate cu principiile Convenției Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului și întreg sistemul legislativ românesc. Într-un moment în care provocările sociale și educaționale devin din ce în ce mai complexe, dedicarea unui an întreg copiilor subliniază angajamentul și responsabilitatea colectivă a societății românești pentru viitor.

În numele inițiatorilor,

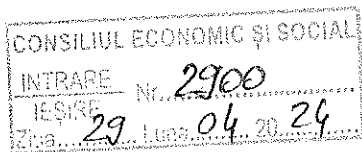
Natalia-Elena Intotero
Deputat PSD Hunedoara

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

NR. CRT.	NUME-PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1			
2			
3			
4	Jurca Vicel	PCD	
5	Solau Vicel	PSD	
6	TOOTA IUT	PSD	
7	TOTUIAN HORIA	PSD	
8	DAȘCOIU ȘTEFAN	PSD	
9	ALDA ADRIAN	PSD	
10	DEGA FIONA	PSD	
11	MANTA CLAUDIA	PSD	
12	KOROSCHIA RODICA	PSD	
13	BĂLĂȘOI AUR	PSD	
14	ȘTOIAN ȘTEFAN	PSD	
15	PIPER-SARU FLORIN	PSD	
16	UOLBANG GEORGETA	PSD	
17	SANDU JIORICA	PSD	
18	BISCUȘI CARMELITA	PSD	
19	MURDĂRZEȘU SILVIU	PSD	

Tabel cu susținătorii Proiectului legislativ pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

NR. CRT.	NUME-PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
20	Mang Ioan	PSD	
21	RIZEA CRISTINA	PSD	
22	Vanderson Alro Flores	PSD	
23.	PESUȚĂ ALEXANDRA	PSD	
24	BANEA IULIAN	PSD	
25	POVICI FLORIN	PSD	
26	Jama Nicol	PSD	
27	Munteanu Remus	PSD	
28	GHIRIȚĂ VIRGIL ALIN	PSD	
29	Mircea Florin	PSD	
30	BOȘȚI MARIOȘ ERM	PSD	
31.	HADĂȘ EUGEN	PSD	
32.	NITA NICU	P.S.D	
33	MASSAR RODICA	P.S.D	
34	Golea Nicolae	P.S.D	
35	Oana Florea	PSD	
36	OTESANU ANIELA	PSD	
37	PAVEȘTEU NICOLAE	PSD	
38	TUDORȚĂB DANIEL	PSD	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

pentru instituirea anului 2025 ca „Anul Național al Copilului”

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Articolul 1

Se instituie anul 2025 ca „Anul Național al Copilului”.

Articolul 2

(1) Parlamentul, Administrația Prezidențială, Guvernul, autoritățile administrației publice locale, precum și instituțiile publice aflate în subordinea sau coordonarea acestora pot organiza sau sprijini logistic și material manifestări dedicate dezvoltării sociale, educaționale, culturale și civice ale copiilor,

(2) Parlamentul, Administrația Prezidențială, Guvernul, autoritățile administrației publice locale, precum și instituțiile publice aflate în subordinea sau coordonarea acestora pot alocă fonduri din bugetele proprii în vederea organizării și derulării în bune condiții a manifestărilor prevăzute la alin. (1), în limita alocărilor bugetare aprobate.

Articolul 3

Guvernul și autoritățile administrației publice locale vor prioritiza, în limita alocărilor bugetare aprobate, investițiile necesare dezvoltării infrastructurii și proiectelor a căror beneficiari finali sunt copiii.

Articolul 4

(1) În contextul „Anului Național al Copilului”, toate concursurile de proiecte destinate activităților non-profit, finanțate de autoritățile locale în baza Legii nr. 350/2005, vor include obligatoriu o componentă dedicată copiilor. Această componentă va avea ca obiectiv promovarea dezvoltării lor armonioase, a accesului la educație, la activități culturale, sportive și de timp liber, precum și protecția drepturilor copilului.

(2) Proiectele propuse în cadrul concursurilor trebuie să demonstreze modul în care activitățile planificate contribuie la bunăstarea copiilor, inclusiv prin facilitarea accesului egal și

nedisriminatoriu la resursele oferite de proiect. Se va acorda prioritate inițiativelor care vizează copiii din medii vulnerabile.

Articolul 5

Activitățile derulate sub auspiciile Anului Național al Copilului se vor armoniza și vor susține eficient îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Strategia Națională pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Copilului „Copii protejați, România Sigură” 2023-2027, aprobată prin HG nr. 969 din 2023.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale ar. 76, alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

ALFRED SIMONIS

PREȘEDINTELE
SENATULUI

NICOLAE-IONEL CIUCĂ